

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Avfall Norge
Øvre Vollgt. 6
0158 Oslo
Tlf: +47 24 14 66 00

www.avfallnorge.no
post@avfallnorge.no

DNB NOR, konto:
1607.51.16520
Organisasjonsnr.
NO 971 274 409 MVA

Vår ref: JM / HL

Oslo, 9. desember 2016

Høringsuttalelse – Forslag til norsk Klimalov

Vi takker for muligheten til å gi innspill til Klima- og miljødepartementets høringsnotat «Forslag til lov om klimamål (klimaloven)». Avfall Norge vil benytte anledningen til å sende følgende innspill:

Avfall Norge støtter innføringen av en klimalov som etablerer en tydeligere ramme for norsk klimapolitikk. Klimaloven må bidra til hensiktsmessig oppfølging og bedre styringsmekanismer for Norge i arbeidet med å nå våre klimamål. Som Riksrevisjonen tidligere har påpekt har Norges klimapolitikk styringsmessige utfordringer.

De neste 30 årene vil Norges evne til å omstille seg til et lavutslippssamfunn og skape nye grønne arbeidsplasser være nøkkelen for om vi klarer å beholde vår velferd. En klimalov kan og bør sikre felles, langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for næringslivet, kommuner og statlige virksomheter, og legge til grunn at klima og økonomisk vekst kan gå hånd i hånd.

Imidlertid er det viktigste å skape enighet om langsiktige klimamål som gir forutsigbarhet for alle som skal investere i miljøomstilling. Vi har lange tradisjoner for at norske politikere forplikter seg til styringsmekanismer som blir stående over lengre tid. *Handlingsregelen for bruk av oljepenger* er kanskje den mest kjente.

Ekspertutvalget for grønn konkurransekraft la 28. oktober frem en strategi som viser hvor store muligheter som ligger i at Norge starter en tidlig omstilling til et lavutslippssamfunn, og at de fleste bransjer i Norge er villige til å ta utfordringen. Vi må i norsk klimapolitikk bli bedre til å koble utslippskutt på verdiskaping.

Avfalls- og gjenvinningsbransjen er en vekstbransje med stort potensial for videre vekst og verdiskaping. Der avfall tidligere ble betraktet som et problem som måtte fjernes og deponeres, er avfall i dag råvare for en industri som skaper store verdier for samfunnet. Avfalls- og gjenvinningsbransjen omsetter for mer enn 20 mrd. kroner hvert år, og er en arbeidsplass for over 7.000 mennesker. Tilrettelegging av velfungerende markeder er viktig for etterspørsel og dermed god utnyttelse av avfall som ressurs. Det vil utvikle den sirkulære økonomien, og være en viktig faktor for økonomisk vekst og grønn konkurransekraft.

Bedre ressurseffektivitet

Et av veikartene som var spilt inn til ekspertutvalget for grønn konkurransekrafts arbeid var avfalls- og gjenvinningsbransjens veikart for sirkulærøkonomi. Dette viser et potensial for 50.000 nye arbeidsplasser innen avfalls- og gjenvinningsbransjen ved en overgang til en mer ressurseffektiv økonomi. En av anbefalingene fra ekspertutvalget var å prioritere investeringer som kan bidra til nasjonale utslippskutt, og på denne måten sikre verdiskaping og sysselsetting i grønne næringer. En av nøkkelfaktorene for å få dette til ligger i avfalls- og gjenvinningsbransjen, hvor lønnsomheten alt er høy og hvor tilgangen på råvarer er stor.

Stortinget ba i 2016 regjeringen utarbeide en egen melding til Stortinget om avfallspolitikk og sirkulærøkonomi. Bakteppet er at vi fra EU vil bli utfordret på nye ambisiøse mål om ressursforvaltning og materialgjenvinning. Når det kommer til materialgjenvinning har Norge mye å gå på. I dag materialgjenvinnes om lag 40 pst. av alt avfall i Norge. Gjennomsnittet i EU er tilsvarende 42 pst. I EUs sirkulærøkonomipakke fastsettes et mål om 65 pst. materialgjenvinning innen 2030. Norge vil bli forpliktet på disse målene.

[*EU's Resource Efficiency Scoreboard*](#)¹ vil kunne benyttes for å måle Norges ressurseffektivitet. Denne er basert på *The Roadmap to a Resource Efficient Europe* og sier noe om hva som er nødvendig for at Europa skal gå i retning av en ressurseffektiv og bærekraftig vekst. En viktig del av dette veikartet er overvåking og kommunikasjon om fremdrift.

For å få det til må det settes tydelige mål, og lages en plan som dekker både omstilling, utslippskutt og ressursforvaltning i fremtiden. Klimaloven må legge til rette for dette.

I høringsnotatet foreslår Klima- og miljødepartementet å lovfeste at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050, og at regjeringen skal hvert år rapportere til Stortinget om utviklingen i klimagassutslippene.

Rammene i forslaget er gode, men innholdet kan gjøres tydeligere og dermed sørge for større forutsigbarhet og en ansvarsfordeling for ulike samfunnsaktører.

Vil vil påpeke en uheldig sammenblanding mellom avfallsbehandling (avfallsforbrenning) og fjernvarme i høringsnotatet. I kapittelet om *Bygg og fjernvarme* står beskrevet at «*Avfall er den viktigste energikilden til fjernvarmeproduksjon i Norge.*» Dette etterlater inntrykk av at fjernvarmeaktører bruker avfall som brensel i sitt fjernvarmenett. Det er ikke riktig. Avfallsforbrenning har et formål om avfallsbehandling, der varmen er en utilsiktet effekt som følger av at forbrenningsovnen må kjøles ned - en spillvarme som fjernvarmeaktører nyttiggjør i steden for at den går til spille. Fjernvarmen bruker altså ikke avfall i produksjonen, men spillvarme fra avfallsbehandlingen. Dette bør presiseres i Klimaloven.

¹ The Resource Efficiency Scoreboard is published online by Eurostat¹⁸ and is compiled using the most recent statistics from Eurostat, the European Environment Agency (EEA) and other EU/international sources.

Avfall Norge støtter behovet for en klimalov, og mener Klima- og miljødepartementets forslag legger et godt grunnlag. For å få til den nødvendige kursendringen i norsk klimapolitikk ønsker vi å komme med følgende forslag til presiseringer:

§2 *Klimamål for 2030*

Nytt kulepunkt b):

Målet er også minst 40% utslippsreduksjon i 2030 i ikke-kvotepliktig sektor (avfall, landbruk, fiskeri og havbruk samt transport) sammenlignet med norske utslipp i 2005.

Ny §4 Mål for ressurseffektivitet 2030

Norges ressurseffektivitet skal måles og rapporteres årlig i tråd med EUs Roadmap to a Resource Efficient Europe.

Vi støtter ellers WWFs forslag til ny § 10 *Klimavirkningen av kommunale planer og budsjetter*. Kommunene skal beregne og synliggjøre klimavirkningene av kommuneplanen og årsbudsjettet.

Vennlig hilsen

Avfall Norge

Nancy Strand

Administrerende direktør